

החידון המחוזי תשע"ה תקנון החידון וסדריו

שלבי החידון

א. מבחן מיון בכתב.

ב. חידון פומבי.

א. מבחן המיון בכתב

1. המבחן יתקיים ב 17.2.2015, כ"ח בשבט התשע"ה, לפני החידון הפומבי.
2. במבחן מוקדם זה ניתן לצבור עד 50 נקודות. הנקודות שיצטברו בשלב זה יזקפו לזכותם של הנבחנים בחידון הפומבי.

ב. החידון הפומבי

1. בחידון זה שלושה שלבים.
2. משתתפים בו עד 16 הנבחנים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר במבחן המיון.
3. הנקודות שצברו הנבחנים במבחן המיון יזקפו לזכותם בשלב זה.
4. שלב א: בשלב זה יוצגו 4 סרטונים. לאחר כל סרטון יוצגו שאלות ל-4 מתמודדים. לכל מתמודד/ת תוצג שאלה אחת, בת שני חלקים. תשובה נכונה על חלק אחד תזכה את המתמודד/ת ב-8 נקודות. תשובה מלאה על שני החלקים תזכה אותם ב-16 נקודות. עם סיום מחזור השאלות הזה, ירדו כל המתמודדים מן הבמה.
5. שלב ב: משחק מחשב. בשלב זה ישתתפו עד 7 מתמודדים – אלה שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר. לפני המתמודדים יוצג משחק מחשב ובו 10 משבצות לבחירה. כל משבצת מסמלת נושא מסוים, שייחשף רק לאחר שהמשבצת נבחרה.
6. המתמודדים יבחרו באקראי משבצת, וישיבו על 4 שאלות במשך 60 שניות. כל תשובה נכונה תזכה ב-5 נקודות. תשובות נכונות על כל 4 השאלות יזכו ב-20 נקודות.
7. בתום שלב זה ירדו המתמודדים מן הבמה. לשלב הבא יעלו עד 4 מתמודדים – אלה שזכו בניקוד הגבוה ביותר.
8. שלב ג: שלב השאלה הזהה. בשלב זה יישאלו המתמודדים 7 שאלות זהות בכתב.
9. למתמודדים יהיו 2 דקות לכל היותר להשיב על השאלות. כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-2 נקודות. תשובות נכונות על כל שבע השאלות יזכו ב-14 נקודות.
10. המתמודד/ת שיזכה/שתזכה בניקוד הגבוה ביותר, יוכר/תוכר כחתן/כלת החידון המחוזי ויעלה/תעלה לשלב הארצי.
11. אם יותר משני מתמודדים ישיגו ניקוד זהה, יציג המנחה שאלות בעל פה למתמודדים, עד שתושג הכרעה סופית של מתמודד/ת אחד/אחת בלבד שיעלה/תעלה לחידון הארצי כנציג/ה יחיד/ה של המחוז לחידון הממלכתי ולחידון הממלכתי-דתי.

סדר הצגת השאלות לנבחנים

1. הנבחנים ישובו על הבמה לפי סדר ה-א"ב של שמות משפחותיהם. על השולחן, ליד כל נבחן, יוצב שלט עם שמו (שם פרטי ואחריו שם משפחה) ושם בית הספר שהוא לומד בו.
2. סדר הצגת השאלות לנבחנים יהיה לפי סדר ישיבתם.
3. כל נבחן יקבל את שאלתו בכתב לפני הצגתה בפומבי בקול, ויענה מיד עם הצגתה. השאלות יימסרו לנבחנים על ידי מזכירות החידון.
4. ענה הנבחן תשובה מלאה על שאלתו, יכריז יושב ראש חבר השופטים את מספר הנקודות שהנבחן זכה בהן, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו.
5. ענה הנבחן תשובה חלקית, יוועץ היושב ראש בחבריו השופטים ויכריז את מספר הנקודות שהנבחן זכה בהן, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו.
6. לא ענה הנבחן על השאלה, יכריז היושב ראש שאין מענה, ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שם הנבחן.

חבר השופטים

1. חבר השופטים מורכב מהיושב ראש, ולצדו שני שופטים או ארבעה שופטים.
2. היושב ראש אחראי לשיפוט, והוא מכריז את מספר הנקודות שכל נבחן זכה בהן. היושב ראש מפקח על רישום הניקוד ועל סיכומו.
3. היושב ראש מורה למנחה להכריז את שמות העולים משלב לשלב.
4. בעת הצורך, אם הנבחן לא השיב תשובה מלאה, יקרא היושב ראש את התשובה המלאה. הוא רשאי לכבד בקריאת חלק מהתשובות את חבריו השופטים ואת המנחה.
5. היושב ראש יורה למנחה להכריז בסוף החידון את שמות חתן/כלת המחוז והסגנים.
6. חבר השופטים ידון בערעורים, אם יהיו כאלה, במהלך החידון בלבד (בין שלב לשלב).
7. לאחר החידון לא יקבלו השופטים כל ערעורים.
8. ועדת ההיגוי הארצית לחידון התנ"ך במינהל חברה ונוער, תשמש סמכות עליונה לפסיקות סופיות לגבי ערעורים על החלטות השופטים, אם יהיו כאלה.

תפקיד המנחה

1. מנהל את החידון על פי הסדרים שנקבעו מראש.
2. מזמין את המשתתפים ואת חבר השופטים לבמה.
3. מזמין את המברכים ודואג לסדר ההופעות האמנותיות.
4. קורא את השאלות.
5. מכריז את שמו של כל נבחן לפני שמוצגת לו השאלה.
6. מכריז את שמות העולים משלב לשלב על פי הוראות יושב ראש חבר השופטים.
7. מכריז את שמות החתן/הכלה והסגנים על פי הוראות יושב ראש חבר השופטים.

זוכים, תעודות ופרסים

1. בתום החידון יוזמנו כל המשתתפים לשבת במקומותיהם על הבמה, ויוענקו להם תעודות השתתפות בחידון וספר תנ"ך.
2. בעל הניקוד הגבוה ביותר יוכתר/תוכתר כחתן/כלת התנ"ך המחוזי/ת.
3. לחידון הארצי יעלה/תעלה החתן או כלה של החידון הממלכתי במחוז; והחתן או כלה של החידון הממלכתי-דתי במחוז. במקרה של ניקוד זהה למקום הראשון, יישאלו שני הנבחנים שאלות נוספות, עד להכרעה ביניהם.
4. בסופו של החידון יוכרז זוכה אחד/ת בלבד במחוז מהחידון הממלכתי, וזוכה אחד בלבד במחוז מהחידון הממלכתי-דתי והם ייצגו את המחוז בחידון הארצי שיתקיים ב 24.3.2015, ד' בניסן התשע"ה באשקלון.
5. לכל אחד מהזוכים תוענק התעודה המתאימה ופרסים.

החידון המחוזי בכתב לבתי הספר הממלכתיים

שם התלמיד/ה: _____

שם בית הספר: _____

הכיתה: _____

זמן הבחינה: 45 דקות

ניקוד: _____

במבחן מוקדם זה ניתן לצבור עד 50 נקודות

חומר הלימוד לחידון:

בראשית: פרקים יב-ג

שמות: פרקים א-כד, לא-לד

במדבר: פרקים יז-כ, כז, לב

יהושע: פרקים א-יא, יד, כב-כד

שופטים: כל הספר

רות: כל הספר

שמואל א: כל הספר

שמואל ב: כל הספר

מלכים א: כל הספר

מלכים ב: כל הספר

יונה: כל הספר

לפניכם 25 שאלות. לכל שאלה ארבע תשובות אפשריות.

הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה ביותר.

בהצלחה!

1. "וַתִּדְבֹק נַפְשׁוֹ [...] וַיֵּאָהֵב אֶת הַנְּעֹר וַיְדַבֵּר עַל לֵב הַנְּעֹר". אהבתו של מי מתוארת כך?

א. של יצחק

ב. של יעקב

ג. של שכם

ד. של בועז

2. החלוצים הציונים היו האנשים הראשונים שעלו לארץ ישראל כדי ליישבה. גם בתנ"ך אנו מוצאים

חלוצים: "נִחְנוּ נְעֹבְרֵי חִלּוּצִים לְפָנָי ה' אֶרֶץ כְּנָעַן". מיהם החלוצים שעליהם מדובר?

א. בני גד ובני ראובן

ב. שרי שומרון, הזקנים והאומנים את אחאב

ג. המעפילים

ד. אנשי שבט אפרים

3. מדוע חששו אהרון ובני ישראל לגשת למשה לאחר שירד מהר סיני?

א. בגלל כעסו על עגל הזהב

ב. מכיוון שעור פניו קרן

ג. מכיוון שמי שנוגע בהר – דינו מוות

ד. מכיוון שלא היו בקדושה

4. קבוצת אנשים הביעו חשש: "מִחֹר יֹאמְרוּ בְּנֵיכֶם לְבָנֵינוּ לֵאמֹר מֶה לָכֶם וְלֵה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל". מה הם

עשו כדי להנציח את הקשר שלהם עם ה': "כִּי עַד הַיּוֹם בְּנֵינוּ וּבְנֵיכֶם וּבֵין דְּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ לְעַבְדָּ אֶת

עַבְדֹת ה' לְפָנָיו"?

א. יצרו עגל זהב

ב. קבעו חג

ג. בנו מזבח

ד. ייצרו אפוד

5. "בְּיָמֵים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הִיֶּשֶׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה". איזה מהסיפורים הבאים מסתיימים

באמירה זו?

א. סיפור חטיפתן של בנות שילה על ידי בני בנימין

ב. סיפור נישואיו של שמשון לאישה פלשתית

ג. סיפור רציחתם של בני אפרים בידי אנשי הגלעד

ד. הסיפור על אבימלך שרצח את אחיו

6. סביבו התקבצו "כָּל אִישׁ מְצוּק וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר לוֹ נֶשֶׂא וְכָל אִישׁ מֵרַ נְפֶשׁ". מי האיש?

א. דוד

ב. יפתח

ג. רזון בן אלידע

ד. אבימלך

7. מה היה תפקידו של אליעם בן אחיתופל?

א. הוא היה שליחו של אחיתופל

ב. הוא היה מגיבורי דוד

ג. הוא היה שליחו של דוד

ד. הוא היה מלוחמיו של אבשלום

8. בתקופתם של אילו מלכים מסופר ש: "יִחְלַק הָעָם יִשְׂרָאֵל לְחֻצֵי", כלומר חצי עם המליך מלך אחד,

וחצי עם המליך מלך אחר?

א. בתקופתם של דוד ואבשלום

ב. בתקופתם של דוד ואיש-בשת

ג. בתקופת של רחבעם וירבעם

ד. בתקופת של תבני בן גינת ועמרי

9. הכתוב מחמיא לירבעם בן יהואש אף על פי שככל מלכי ישראל הוא עשה "הִרְעָה בְּעֵינָי ה'". על איזה

מעשה של ירבעם בן יהואש נאמר "גְּבוּרָתוֹ"?

א. על ייסוד ערים חדשות בתחום הממלכה

ב. על כיבוש ערים מחדש

ג. על שחרור שבויים שנשבו במלחמה נגד ארם

ד. על בניית חומה מסביב לבית-אל ולגלגל

10. אדם נרדם וננזף: "מָה לָךְ נִרְדָּם". מי שנזף בו ביקש ממנו גם...

א. לאכול עוגת רצפים

ב. להעלות אש במזבח

ג. להקים מצבה

ד. לקרוא לאלוהיו

11. "כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי אִם כָּלֵה הַדְּבָר הַיּוֹם". מהו "הַדְּבָר" שאותו יעשה האיש כדי לסיים את העניין שבו טיפל?

- א. יברך על הזבח בבמה
- ב. יחסל את מי שהשיב לו רעה תחת טובה
- ג. יגאל נחלה ואישה
- ד. יגזול כרם

12. "וַיָּרֶא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֶבֶל בְּגֵרָן הָאֶטָד וַיֹּאמְרוּ אֶבֶל כְּבֹד זֶה לְמִצְרַיִם עַל כֵּן קָרָא שְׁמֵהּ אֶבֶל מִצְרַיִם". על מה התאבלו במקום זה?

- א. על מכת בכורות
- ב. על מחלת מצרים
- ג. על מות יעקב
- ד. על מות יוסף

13. על מה נאמר: "אֶצְבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא"?

- א. על מציאת ספר התורה בימי יאשיהו
- ב. על חלום צליל השעורים
- ג. על מכת כינים
- ד. על מות הנביא אשר בא מיהודה

14. "וְהֶאֱסֹפֶסֶף אָשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תְּאֻנָּה". לאיזה מהמאכלים הבאים לא כתוב שהתאוו?

- א. לחציר
- ב. לבצל
- ג. לשום
- ד. לחיטה

15. "וַיִּמַּס לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָּם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל". מה עורר במלכי האמורי פחד מפני בני ישראל?

- א. מכות מצרים
- ב. קריעת ים סוף
- ג. נס מעבר הירדן
- ד. כיבוש יריחו

16. גיזת צמר שנסחטה מילאה ספל שלם במים. זה היה אות לכך ש:

- א. השר של צבא האויב ימות
- ב. ה' יושיע את ישראל
- ג. מלך אשור לא יכבוש את ירושלים
- ד. יהיה שלום בין זרעו של אברהם לזרעו של אבימלך

17. אדם אחד סבר שעבדיו מסתירים ממנו מידע חשוב: "כִּי קִשְׁרָתֶם כְּלָכֶם עָלַי וְאִין גְּלָה אֶת אֲזָנַי [...]"

וְאִין חֲלָה מְכֶם עָלַי וְגְלָה אֶת אֲזָנַי". מה לא גילו לו העבדים על פי אותה האשמה?

- א. שבנו כרת ברית עם אויבו
- ב. שבנו מת
- ג. שצבאו הפסיד בקרב
- ד. שהמליכו את בנו בלי להתייעץ אתו

18. אדם הבטיח: "כָּל הָעָם יִהְיֶה שְׁלוֹם", והתנה את קיומו של השלום בכך ש...

- א. תוקם מערכת שיפוט מדורגת
- ב. יהרגו את המלך המכהן
- ג. יחסלו את עבודת הבעל
- ד. המלך יקל את עול המסים

19. מדוע בבניית בית המקדש לא נשמעו רעשים של הכאה ב"מִקְבֹּת וְהַגְרָזָן כָּל כְּלֵי בְרָזָל"?

- א. מכיוון שבית המקדש היה מוקף בחומה
- ב. כי האבנים נחצבו לפני הגיען למקדש
- ג. כי האבנים סותתו בדרך נס
- ד. מכיוון שבית המקדש נבנה מאבנים שלמות

20. שנהב הוא חומר יקר מאוד. בחפירות שומרון שנחפרו במאה ה-20 נמצאו חפצים רבים עשויים

משנהב. על איזה מלך נאמר שבנה "בית שן"?

- א. על ירבעם בן נבט
- ב. על אחאב
- ג. על יהוא
- ד. על ירבעם בן יהואש

21. "הַמִּבְּלִי אֵין אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הַלְכִים לְדָרֶשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן". למה הלכו לדרוש בבעל זבוב?

- א. כדי לדעת אם ינחלו ניצחון במלחמה
- ב. כדי לדעת אם המלך יחלים ממחלתו
- ג. כדי לדעת כיצד להכריע במשפט
- ד. כדי לדעת אם לחבור לעם אחר במלחמה נגד אויב

22. על איזו אישה לא נאמר שהייתה אהובה?

- א. על דלילה
- ב. על תמר בת דוד
- ג. על מיכל בת שאול
- ד. על חנה

23. מי נתן "אֶת קִלּוֹ בְּבִכִּי" שנשמע בכל הממלכה?

- א. יוסף
- ב. דוד
- ג. מלך נינווה
- ד. חזקיהו

24. מדוע אמרה אישה: "קִצְּתִי בְּחַיִּי [...] לְמָה לִי חַיִּים"?

- א. כיוון שחששה בנוגע לנישואי בנה
- ב. כיוון שהייתה עקרה
- ג. כיוון שלא הייתה אהובה
- ד. כיוון שבנה מת

25. באילו חילופי דברים לא נזכר הביטוי "כלב מת"?

- א. בדברי אַבְיָשִׁי בֶּן צְרוּיָהּ על שמעי
- ב. בדברי מְפִיבֶשֶׁת לְדוֹד
- ג. בדברי דוד לשאול
- ד. בדברי אבשלום לאמנון

אֲז תַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ וְאֲז תִשְׁכַּל...

החידון המחוזי בכתב לבתי הספר הממלכתיים, תשע"ה

תשובון

השאלה	התשובה	הפסוק	המקור
1	ג. של שכם	וַיֵּרָא אֶתְהָ שָׁכֶם בֶּן-חֲמוֹר הַחִי וְנָשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה. וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בֵּת יַעֲקֹב וַיֵּאָהֵב אֶת הַנְּעָר וַיְדַבֵּר עַל לֵב הַנְּעָר:	בראשית לד, 2-3
2	א. בני גד ובני ראובן	וַיַּעֲנוּ בְנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֵל עֲבָדֶיךָ כִּן נַעֲשֶׂה: נַחֲנוּ נַעֲבֵר חֲלוּצִים לְפָנֶיךָ ה' אָרֶץ כְּנָעַן וְאֶתְנוּ אַחֲזַת נַחֲלַתְנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן:	במדבר לב, 31-32
3	ב. מכיוון שעור פניו קרן	וַיֵּרָא אֶהֱרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קֶרֶן עֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגֹּשֶׁת אֱלֹהִים:	שמות לד, 30
4	ג. בנו מזבח	לְבָנוֹת לָנוּ מִזְבֵּחַ לְשׁוּב מֵאַחֲרֵי ה' וְאִם לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלָה וּמִנְחָה וְאִם לַעֲשׂוֹת עָלָיו זְבָחֵי שְׁלָמִים ה' הוּא יִבְקֹשׁ:	יהושע כב, 23
5	א. סיפור חטיפתן של בנות שילה על ידי בני בנימין	וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי בְנִימִן וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם מִן הַמְּחַלְלוֹת אֲשֶׁר גָּזְלוּ וַיִּלְכּוּ וַיִּשׁוּבוּ אֶל נַחֲלָתָם וַיָּבִנוּ אֶת הָעָרִים וַיִּשְׁבּוּ בָהֶם: וַיִּתְהַלְכוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיִּצְאוּ מִשָּׁם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ: בְּיָמִים הָהֵם אִין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה:	שופטים כא, 23-25
6	א. דוד	וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמְלֹט אֶל מְעָרַת עַדְלָם וַיִּשְׁמְעוּ אַחֲיוֹ וְכָל בֵּית אָבִיו וַיִּרְדּוּ אֵלָיו שָׁמָּה: וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל אִישׁ מִצּוֹק וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר לוֹ נָשָׂא וְכָל אִישׁ מֵרַ נָפֶשׁ וַיְהִי עֲלֵיהֶם לֶשֶׁר וַיְהִיו עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ:	שמואל א כב, 1-2
7	ב. הוא היה מגיבורי דוד	אֵלִיפֶלֶט בֶּן אַחֲסָבִי בֶּן הַמַּעֲכָתִי אֵלִיעֶם בֶּן אַחֲיִיתָפֶל הַגִּלְגָּי:	שמואל ב כג, 34
8	ד. בתקופתם של תבני בן גינת ועמרי	אֲזַי יִחַלַּק הָעָם יִשְׂרָאֵל לַחֲצֵי חֲצֵי חֲצֵי הָיָה אַחֲרָי תִבְנִי בֶן גִּינַת לְהַמְלִיכוֹ וְהַחֲצֵי אַחֲרָי עֲמָרִי:	מלכים א טז, 21
9	ב. על כיבוש ערים מחדש	וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יַרְבֵּעַם וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר נִלְחַם וְאֲשֶׁר הִשִּׁיב אֶת דְּמָשֶׁק וְאֶת חֲמַת לַיהוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל הֲלֹא הֵם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:	מלכים ב יד, 28
10	ד. לקרוא לאלוהיו	וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֲבֵל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה לָּךְ נִרְדָּם קוּם קְרֹא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יַתְעַשֶׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבֵד:	יונה א, 6
11	ג. יגאל נחלה ואישה	וַתֹּאמֶר שִׁבִי בְּתִי עַד אֲשֶׁר תִּדְעִין אִיךָ יִפֹּל דְּבָרִי כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי אִם כָּלָה הַדְּבָר הַיּוֹם: וַיֹּאמֶר בְּעַז לְזִקְנִים וְכָל הָעָם עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קִנִּיתִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאֵלִימֶלֶךְ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לְכָלִּיּוֹן וּמְחֻלוֹן מִיַּד נְעָמִי: וְגַם אֶת רוּת הַמַּאֲבִיָּה אֲשֶׁת מְחֻלוֹן קִנִּיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהַקִּים שֵׁם הַמֵּת עַל נַחֲלָתוֹ וְלֹא יִכָּרֵת שֵׁם הַמֵּת מֵעַם אַחֲיוֹ וּמִשְׁעַר מְקוֹמוֹ עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם:	רות ג, 18; ד, 9-10
12	ג. על מות יעקב	וַיָּבֹאוּ עַד גֶּרֶן הָאֶטֶד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסְפַּד גְּדוֹל וְכַבֵּד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֲבֵל שְׁבַעַת יָמִים:	בראשית נ, 10

13	ג. על מכת כינים	וַיַּעֲשׂוּ כֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם לְהוֹצִיא אֶת הַכְּנִים וְלֹא יָכְלוּ וַתְּהִי הַכְּנָם בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֶל פְּרַעֲה אֲצַבַּע אֱלֹהִים הוּא וַיִּחַזַּק לֵב פְּרַעֲה וְלֹא שָׁמַע אֶל־הֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה':
14	ד. לחיטה	זָכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חֲנָם אֶת הַקִּשְׁאִים וְאֶת הָאֲבֻטְחִים וְאֶת הַחֲצִיר וְאֶת הַבְּצָלִים וְאֶת הַשּׁוּמִים:
15	ג. נס מעבר הירדן	וַיְהִי כַשְׁמַע כָּל מַלְכֵי הָאֲמָרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְכָל מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל הַיָּם אֶת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֶת מִי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד עֵבְרָנוּ (עֵבְרָם) וַיִּמַּס לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָּם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:
16	ב. ה' יושיע את ישראל	הִנֵּה אֲנִי מוֹצִיג אֶת גִּזְתְּ הַצֹּמֵר בַּגֶּרֶן אִם טַל יְהִיָּה עַל הַגִּזָּה לְבִדְהָ וְעַל כָּל הָאָרֶץ חָרֵב וַיִּדְעֵתִי כִי תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיְהִי כֵן וַיִּשְׁכַּם מִמַּחֲרַת וַיִּזַּר אֶת הַגִּזָּה וַיִּמָּץ טַל מִן הַגִּזָּה מְלֹוא הַסֶּפֶל מִיָּם:
17	א. שבנו כרת ברית עם אויבו	כִּי קִשְׁרָתָם כָּלְכֶם עָלַי וְאִין גְּלָה אֶת אֲזְנֵי בְּכַרְת בְּנֵי עַם בֶּן יִשִׁי וְאִין חֲלָה מִכֶּם עָלַי וְגָלָה אֶת אֲזְנֵי כִי הַקִּים בְּנֵי אֶת עֲבָדַי עָלַי לְאַרְבַּ כַּיּוֹם הַזֶּה:
18	ב. יהרגו את המלך המכהן	וַיֹּאמֶר אַחִיתֹּפֶל אֶל אַבְשָׁלוֹם אַבְחָרָה נָא שְׂנִים עֶשֶׂר אֶלְפֵי אִישׁ וְאֶקוּמָה וְאֶרְדָּפָה אַחֲרַי דָּוִד הַלֵּילָה: וְאָבּוֹא עָלָיו וְהוּא יִגַּע וְרַפָּה יָדָיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְנָס כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְהִכִּיתִי אֶת הַמֶּלֶךְ לְבִדּוֹ: וְאִשִּׁיבָה כָּל הָעָם אֵלַי כְּשׁוֹב הַכֹּל הַאִישׁ אֲשֶׁר אֶתָּה מִבְּקִשׁ כָּל הָעָם יְהִיָּה שְׁלוֹם:
19	ד. מכיוון שבית המקדש נבנה מאבנים שלמות	וְהַבַּיִת בְּהַבְּנָתוֹ אָבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְּנָה וּמִקְבוֹת וְהַגִּרְזָן כָּל כְּלֵי בְרָזֶל לֹא נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהַבְּנָתוֹ:
20	ב. על אחאב	וַיִּתֵּר דְּבָרֵי אַחְאָב וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה וּבַיִת הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל הָעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלוֹא הֵם כְּתוּבִים עַל סֹפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
21	ב. כדי לדעת אם המלך יחלים ממחלתו	וַיִּפֹּל אַחְזִיָּה בְּעַד הַשְּׂבָכָה בְּעַלְיָתוֹ אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן וַיַּחֲל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם לֵכּוּ דַרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן אִם אַחִיָּה מַחְלִי זֶה: וּמִלֶּאךָ ה' דִּבֶּר אֶל אֱלִיָּה הַתְּשֻׁבִי קוּם עֲלֶה לְקִרְאֵת מַלְאָכֵי מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן וְדַבֵּר אֲלֵהֶם הַמְבֹלִי אִין אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הַלְכִים לְדַרְשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן:
22	ג. על מיכל בת שאול	וַיְהִי אַחֲרָי כֵן וַיֵּאָהֵב אִשָּׁה בְּנַחַל שָׂרָק וַשְּׁמָה דְלִילָה: וַיְהִי אַחֲרָי כֵן וְלֹא־בְשָׁלוֹם בֶּן דָּוִד אָחוֹת יָפָה וַשְּׁמָה תָמַר וַיֵּאָהֵבָה אֶמְנוֹן בֶּן דָּוִד: וּלְחַנָּה יִתֵּן מִנָּה אַחַת אֶפְיָם כִּי אֶת חַנָּה אָהֵב וְהָ סֹגֵר רַחֲמָה:
23	א. יוסף	וְלֹא יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצַבִּים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאֻהוּ כָּל אִישׁ מִעָלָי וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְוֹדַע יוֹסֵף אֶל-אַחִיו: וַיִּתֵּן אֶת קִלּוֹ בְּכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרַעֲה:

בראשית כז, 46	<p>וַתֹּאמֶר רַבֵּקָה אֶל יַצְחָק קַצְתִּי בְּחַיֵּי מִפְּנֵי בָנוֹת חַת אִם לֵקַח יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבָּנוֹת חַת כְּאֵלֶּה מִבָּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִּי חַיִּים:</p>	<p>א. כיוון שחששה בנוגע לנישואי בנה</p>	24
<p>שמואל ב ט, 7-8</p> <p>שמואל א כד, 14</p> <p>שמואל ב טז, 9</p>	<p>וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אֵל תִּירָא כִּי עָשָׂה אֲעֱשֶׂה עִמָּךְ חֶסֶד בְּעִבּוֹר יְהוֹנָתָן אֲבִיךָ וְהִשְׁבַּתִּי לְךָ אֶת כָּל שְׂדֵה שָׂאוּל אֲבִיךָ וְאַתָּה תֹאכַל לֶחֶם עַל שְׁלַחְנֵי תַמִּיד: וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר מָה עֲבַדְךָ כִּי פָנִיתָ אֵל הַכְּלָב הַמֵּת אֲשֶׁר כְּמוֹנִי:</p> <p>אַחֲרַי מִי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרַי מִי אַתָּה רִדְף אַחֲרַי כְּלָב מֵת אַחֲרַי פָּרַעַשׁ אָחָד:</p> <p>וַיֹּאמֶר אֲבִישִׁי בֶן צְרוּיָה אֶל הַמֶּלֶךְ לָמָּה יִקְלַל הַכְּלָב הַמֵּת הַזֶּה אֶת אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֲעֲבֹרָה נָא וְאֶסִּירָה אֶת רֵאשִׁו:</p>	<p>ד. בדברי אבשלום לאמנון</p>	25

חידון התנ"ך המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים

השלב הראשון

שאלות בעקבות סרטונים

המדריך למדריך

סרטונים בנושאי חינוך במקרא ובימינו
בנושאים הבאים:

מנהיג נולד
הצבת גבולות
מתן עונשים
הנחלת זיכרון

בחלק זה יוקרנו סרטונים העוסקים בהצעות להדרכה.

לאחר כל סרטון יוצגו לשלושה מתמודדים שאלות הקשורות בנושא הסרטון.

בכל שאלה שני חלקים.

תשובה נכונה על חלק אחד תזכה את הנבחן/ת ב-8 נקודות.

תשובות נכונות על שני החלקים יזכו את הנבחן/ת ב-16 נקודות.

נושא ראשון: מנהיג נולד

1. יהושע היה משרתו הנאמן של משה, אך לא תמיד הוא ראה את המציאות עין בעין כפי שראה אותה משה.
 - א. יהושע המליץ למשה לכלוא שני אנשים. מה היה חטאם לדעתו של יהושע?
 - ב. משה לא הסכים לדעתו של יהושע. כיצד משה התייחס למעשה של שני האנשים?

תשובה:

- א. **חטאם של שני האנשים (אלדד ומידד) היה שהם התנבאו בתוך המחנה.** יתקבל גם: שלא התנבאו בסביבות אוהל / הם התנבאו אף שלא נכללו ב-70 האנשים שה' אמר שיתנבאו.
- ב. **משה אמר שהוא מקווה שכל העם יתנבאו כמותם.** יתקבל גם: משה מקווה שה' ייתן את רוחו על כל העם / משה אמר שלא צריך לקנא.

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל-הָעָם אֶת דְּבָרֵי ה' וַיֹּאסֹף שְׁבָעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם סָבִיבַת הָאֹהֶל. וַיֵּרֶד ה' בְּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאצֵּל מִן-הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל-שְׁבָעִים אִישׁ הַזִּקְנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסֹפוּ. וַיִּשְׁאַרוּ שְׁנֵי-אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מִידָד וַתִּנַּח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בְּכַתְּבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֶלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה. וַיֵּרֶץ הַנֶּעֱר וַיִּגַּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה. וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נוּן מִשְׁרֵת מֹשֶׁה מִבְּחָרְיוֹ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי מֹשֶׁה כָּלָאֵם. וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמִּקְנָא אֶתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל-עַם ה' נְבִיאִים כִּי-יִתֵּן ה' אֶת-רוּחוֹ עֲלֵיהֶם. (במדבר יא 24-29)

2. אלישע היה תלמידו המסור של אליהו והוא "יצק מים על-ידי אליהו". ככזה הוא גם חזר על נסים שעשה מורהו.

א. איזה נס ביצע אליהו, ובעקבותיו גם אלישע, באמצעות אדרת אליהו?

ב. איזה מעשה נוסף עשה אליהו עם אדרתו?

תשובה:

א. קריעת מי הירדן

ויקח אליהו את-אדרתו ויגלם ויכה את-המים ויחצו הנה והנה ויעברו שניהם בחרבה. ויהי כעברם ואליהו אמר אל-אלישע שאל מה אעשה-לך בטרם אלקח מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי-שנים ברוחך אלי. ויאמר הקשית לשאול אם-תראה אתי לקח מאתך יהי-לך כן ואם-אין לא יהיה. ויהי המה הלכים הלוך ודבר והנה רכב-אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמים. ואלישע ראה והוא מצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראה עוד ויחזק בגדיו ויקרעם לשנים קרעים. וירם את-אדרת אליהו אשר נפלה מעליו וישב ויעמד על-שפת הירדן. ויקח את-אדרת אליהו אשר-נפלה מעליו ויכה את-המים ויאמר ה' אלהי אליהו אף-הוא ויכה את-המים ויחצו הנה והנה ויעברו אלישע. (מלכים ב ב 8-14)

ב. אליהו השליך את האדרת על אלישע / אליהו כיסה באמצעות האדרת את פניו
(אחת מן התשובות שתקבל כתשובה מלאה).

ויהי כשמע אליהו וילט פניו באדרתו ויצא ויעמד פתח המערה והנה אליו קול ויאמר מה-לך פה אליהו. (מלכים א יט 13)
וילך משם וימצא את-אלישע בן-שפט והוא חרש שנים-עשר צמדים לפניו והוא בשנים העשר ויעברו אליהו אליו וישלך אדרתו אליו. (מלכים א יט 19)

3. גם לאלישע עצמו היו תלמידים משלו, ולא תמיד ראו אלישע ותלמידיו את המציאות עין בעין.

א. בני הנביאים החלו בחיפושם שבסופם אמר אלישע: "הלא-אמרתי אליכם אל-תלכו". את מי הם הלכו לחפש?

ב. נערו של אלישע לקה בצרעת משום שהפר את רצון אלישע. מה עשה הנער?

תשובה:

א. בני הנביאים הלכו לחפש את אליהו (או את גופת אליהו).

ויאמרו אליו הנה-נא יש-את-עבדיך חמשים אנשים בני-חיל, ילכו נא ויבקשו את-אדניך--פן-נשא רוח ה' וישלכהו באחד ההרים או באחת הגיאות (הגיאיות); ויאמר, לא תשלחו. ויפצרו-בו עד-בש ויאמר שלחו וישלחו חמשים איש ויבקשו שלשה-ימים ולא מצאוהו. וישבו אליו, והוא ישב ביריחו; ויאמר אלהם, הלא-אמרתי אליכם אל-תלכו. (מלכים ב ב 16-18)

ב. לקח מנעמן את המתנות שאלישע סירב לקבל.

והוא-בא, ויעמד אל-אדניו, ויאמר אליו אלישע, מאן (מאין) גחזי; ויאמר, לא-הלך עבדך אנה ואנה. ויאמר אליו לא-לבי הלה, כאשר הפך-איש מעל מרכבתו לקראתך; העת לקחת את-הכסף, ולקחת בגדים, וזיתים וכרמים וצאן ובקר, ועבדים ושפחות. וצרעת נעמן תדבק-בך, ובזרעך לעולם; ויצא מלפניו, מצרע פשלג. (מלכים ב ה 25-27)

4. מורים טובים מנחים את תלמידיהם כיצד להתנהג במצבים שונים.

א. נער שירת אדם במקדש. הנער אמר למורה שלוש פעמים: "הנני פי קראת לי". מה יעץ המורה לתלמיד לעשות בפעם הרביעית?

ב. אישה אמרה לבנות לווייתה: "יעשה (יעש) ה' עמכם חסד כאשר עשיתם עם-המתים ועמדי". מה היא המליצה להן לעשות?

תשובה:

א. לומר "דבר ה' כי שמע עבדך" (אין צורך דווקא בציטוט. ניתן להסתפק ברוח הדברים).

ויסוף ה' קרא-שמואל, בשלישת, ויקם וילך אל-עלי, ויאמר הנני פי קראת לי; ויבן עלי, כי ה' קרא לנער. ויאמר עלי לשמואל, לה שכב, והיה אם-יקרא אליך, ואמרתי דבר ה' כי שמע עבדך; וילך שמואל, וישכב במקומו. (שמואל א ג 8-9)

ב. היא (נעמי) יעצה להן (לערפה ולרות) לשוב לביתן.

ותאמר נעמי לשתיה כלתיה לכהן שכנה אשה לבית אמה יעשה (יעש) ה' עמכם חסד כאשר עשיתם עם-המתים ועמדי. (רות א 8)

נושא שני: גבולות

5. בחינוך ילדים ומתבגרים נחוץ לעתים להציב גבולות חינוכיים ברורים.

- א. על אדם אחד, מסופר שאביו לא הציב לו גבולות: "ולא עָצְבו אָבִיו מִיָּמִיו לְאֹמֶר מְדוּעַ כָּכָה עָשִׂיתָ". מה היו שאיפותיו של אדם זה?
- ב. דוד שמע על רעה שנעשתה על ידי בנו: "וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּחַר לוֹ מְאֹד". מה הרעה שנעשתה?

תשובה:

א. הוא (אדניה) שאף למלוך.

ואַדְנִיָּה בֶן חַגִּית מִתְנַשֵּׂא לְאֹמֶר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים וְחַמְשִׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו. וְלֹא עָצְבוּ אָבִיו מִיָּמִיו לְאֹמֶר מְדוּעַ כָּכָה עָשִׂיתָ וְגַם הוּא טוֹב תֹּאֲרָר מְאֹד וְאֵתוֹ יִלְדֶה אַחֲרַי אֲבָשָׁלוֹם. (מלכים א א, 5-6)

ב. מעשה אמנון ותמר / אונס תמר על ידי אמנון.

וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֲבָשָׁלוֹם אַחִיָּה הָאֲמִינוֹן אַחִירָה הִיָּה עִמָּךְ וְעַתָּה אַחֹתִי הַחֲרִישִׁי אַחִירָה הוּא אֶל-תְּשִׁיתִי אֶת-לִבֶּךָ לְדָבָר הַזֶּה וְתִשָּׁב תְּמָר וְשִׁמְמָה בֵּית אֲבָשָׁלוֹם אַחִיָּה. כֹּא וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּחַר לוֹ מְאֹד. (שמואל ב יג 20-21)

6. בעתות מצוקה בני אדם יכולים לאבד את הגבולות שמנחים את התנהגותם בימים כתיקונם.

- א. לאחר מלחמת העם בפלשתים בימי שאול כתוב: "וַיַּעַף הָעָם מְאֹד". מה עשה העם בגלל העייפות הזאת?
- ב. באותה מלחמה עשה יהונתן מעשה שלאחריו אמר אביו: "מות תמות יונתן". על איזו פעולה נידון יהונתן למוות?

תשובה:

א. העם אכלו את הבשר על הדם.

וַיְכֹּחַ בַּיּוֹם הַהוּא בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמֶשׁ אֵילָנָה וַיַּעַף הָעָם מְאֹד. וַיַּעַשׂ הָעָם אֶל-שָׁלַל (הַשָּׁלַל) וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר וּבְנֵי בָקָר וַיִּשְׁחֲטוּ-אֶרְצָה וַיֹּאכְלוּ הָעָם עַל-הַדָּם. (שמות א יד 31-32)

ב. אכל מעט דבש. יתקבל גם: הפר את שבועת אביו / טעם אוכל לפני בוא השמש.

וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן עַכְרָ אָבִי אֶת-הָאֶרֶץ רְאוּ-נָא כִּי-אָרוּ עֵינַי כִּי טַעַמְתִּי מֵעֵט דְּבַשׁ הַזֶּה [...] וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל כֹּה-יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסֵף כִּי-מוֹת תָּמוּת יוֹנָתָן. (שמואל א יד 29-44)

7. לעתים גם מנהיגים לא עומדים במשימותיהם.
 א. "לך והפיתה את-עמלק והחרמתם את-כל-אשר-לו". לפי הכתוב, מדוע לא קיים שאול את הציווי בשלמותו?
 ב. כיצד תירץ שאול באוזני שמואל את אי קיום הציווי?

תשובה:

א. מכיוון שהוא חמל על המלך ועל הצאן. יתקבל גם: מכיוון שהוא לא רצה להשמיד את הצאן ואת הבקר.

ויחמל שאול והעם על-אגג ועל-מיטב הצאן והבקר והמשנים ועל-הכרים ועל-כל-הטוב ולא אבו החריםם וכל-המלאכה נמבזה ונמס אתה החריםו. (שמואל א טו 9)

ב. שאול הטיל את האחריות על העם ואמר שהעם לא קיים את הציווי. יתקבל גם: בשל יראתו מפני העם / משום שרצו לקחת מהבהמות ולהקריב לה'.

ויקח העם מהשגל צאן ובקר ראשית החרם לזבח לה' אלהיך בגלגל. (שמואל א טו 21)

8. לפעמים תוכחה של נביא או מנהיג מביאה לשינוי באורחות החיים של העם.
 א. מנהיג שעליו נאמר "יכמהו לא-היה לפניו" חולל מהפכה. בעקבות מה התחוללה מהפכה זו?
 ב. מנהיג נוסף הוכיח את העם על התנהגותו: "עד-מתי אתם פסחים על-שתי הסעפים", ודרש מהם לשנות את מנהגם. איזה מסר רצה להעביר בדבריו?

תשובה:

א. בעקבות מציאת ספר התורה / בעקבות קריאת ספר התורה.
 ויגד שפן הספר למלך לאמר ספר נתן לי חלקיה הלהן ויקראהו שפן לפני המלך. ויהי כשמע המלך את-דברי ספר התורה ויקרע את-בגדיו [...] ויעל המלך בית-ה' וכל-איש יהודה וכל-ישיב ירושלים אתו והכהנים והנביאים וכל-העם למקטן ועד-גדול ויקרא באזניהם את-כל-דברי ספר הברית הנמצא בבית ה'. (מלכים ב כב 10-11; כג 2)

ב. שיש להפסיק את שילוב עבודת ה' עם עבודת הבעל. יתקבל גם: שיש להפסיק את מנהג העם לעבוד לבעל.

ויגש אליהו אל-כל-העם ויאמר עד-מתי אתם פסחים על-שתי הסעפים אם-ה' האלהים לכו אחריו ואם-הבעל לכו אחריו ולא-ענו העם אתו דבר. (מלכים א יח 21)

נושא שלישי: עונשים

9. יש הסבורים כי עונשים של 'מידה כנגד מידה' מלמדים לקח היטב מכיוון שהעונש מקביל לחטא.

- א. מה היה חטאו של המלך שעליו נאמר: "לא-תסור חרב מביתך עד-עולם?"
ב. בהקשר לאיזה חטא של אדם נאמר: "ילקו הכלבים את-דמך גם-אתה?"

תשובה:

א. הוא (דוד) גרם למותו של אוריה / הוא לקח אשת איש (דוד ובת שבע).
מדוע בָּזִיתָ אֶת-דָּבָר ה' לעשות הרע בעינו (בְּעֵינַי) אֶת אֲוִרְיָה הַחַתִּי הַכִּיתָ בַּחֶרֶב וְאֶת-אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה וְאֹתוֹ הֲרַגְתָּ בַּחֶרֶב בְּנֵי עֲמוֹן. וְעַתָּה לֹא-תִסּוּר חֶרֶב מִבֵּיתְךָ עַד-עוֹלָם עֵקֶב כִּי בָזַתְנִי וְתִקַּח אֶת-אִשְׁתִּי אֲוִרְיָה הַחַתִּי לְהִיּוֹת לְךָ לְאִשָּׁה. (שמואל ב יב 9-10)

ב. שפיכת דמו של נבות (בידי אחאב).
וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' הֲרַצְחָתָּ וְגַם-יִרְשָׁתָּ וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר לָקַחְתָּ הַכְּלָבִים אֶת-דָּם נָבוֹת יִלְקוּ הַכְּלָבִים אֶת-דָּמְךָ גַּם-אֶתָּה. (מלכים א כא 19)

10. מנהיגים שנוהגים בחוסר אחריות יכולים להמיט אסון על חברה שלמה.
א. מי היה המלך מיהודה שבעקבות מעשיו נאמר: "הנני מביא רעה על-ירושלם ויהודה אשר כל-שמעיו (שמעה) תצלנה שתי אֲזָנָיו?"
ב. למלך ששלטונו שגשג נאמר: "לא שִׁמְרַתְּ בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עֲלֶיךָ". מה היה העונש מאת ה' על מעשים אלו?

תשובה:

א. מנשה
יַעַן אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ-יְהוּדָה הַתַּעֲבוֹת הָאֵלֶּה הֲרַע מִכָּל אֲשֶׁר-עָשׂוּ הָאֲמָרִי אֲשֶׁר לְפָנָיו וַיִּחַטָּא גַם-אֶת-יְהוּדָה בְּגִלּוּלָיו. לָכֵן כֹּה-אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנְּנִי מִבִּיא רָעָה עַל-יְרוּשָׁלַם וְיְהוּדָה אֲשֶׁר כָּל-שִׁמְעָיו (שִׁמְעָה) תִּצְלַנָּה שְׁתֵּי אֲזָנָיו. (מלכים ב כא 11-12)

ב. העונש היה פילוג הממלכה המאוחדת (המלך הוא שלמה).
וַיֹּאמֶר ה' לְשִׁלְמָה יַעַן אֲשֶׁר הִיָּתָה-זֹאת עִמָּךְ וְלֹא שִׁמְרַתְּ בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עֲלֶיךָ קִרַּע אֶקְרַע אֶת-הַמְּמַלְכָה מֵעֲלֶיךָ וְנִתְּתִיהָ לְעַבְדְּךָ. (מלכים א יא 11)

11. לעתים ה' מתערב במציאות האנושית כדי להחיל בעולם את עונשיו.
- א. "ולא-שמע המלך אל-העם כִּי-הִיְתָה סִבָּה מֵעַם ה' לְמַעַן הַקִּים אֶת-דְּבָרוֹ". מה הייתה בקשת העם שלא נשמעה בשל התערבות אלוהית?
- ב. באירוע אחר, מה עשה ה' "לְבַעְבוֹר הַבֵּיא ה' אֶל-אַבְשָׁלוֹם אֶת-הַרְעָה"?

תשובה:

א. להקל מהעם את העבודה הקשה / להקל מהעם את עול המסים.
וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הַכְּבִיד אֶת-עַלְכֶם וְאֲנִי אֲסִיף עַל-עַלְכֶם אָבִי יִסֹּר אֶתְכֶם בְּשׁוֹטִים וְאֲנִי אֲיִסֹּר אֶתְכֶם בְּעִקְרֵיבִים. וְלֹא-שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל-הָעָם כִּי-הִיְתָה סִבָּה מֵעַם ה' לְמַעַן הַקִּים אֶת-דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד אַחִיָּה הַשִּׁילֹנִי אֶל-יָרְבֵּעַם בֶּן-נָבֹט. (מלכים ב' יב 14-15)

ב. ה' ציווה להפך את עצת אחיתופל / ה' הביא את אבשלום לדחות את עצת אחיתופל ולהקשיב לעצתו של חושי.

וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם, וְכָל-אִישׁ יִשְׂרָאֵל, טוֹבָה עֲצַת חוֹשֵׁי הָאָרֶץ, מֵעֲצַת אַחִיתֹפֶל וְהָ צִוְּהָ, לְהַפֵּךְ אֶת-עֲצַת אַחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה, לְבַעְבוֹר הַבֵּיא ה' אֶל-אַבְשָׁלוֹם, אֶת-הַרְעָה. (שמואל ב' יז 14)

12. השורש ענ"ש היה קשור במקור להטלת מסים.

- א. מלך זר אסר את יהואחז מלך יהודה והטיל קנס על הממלכה: "וַיִּתֵּן-עֹנֶשׂ עַל-הָאָרֶץ מֵאָה כֶּפֶר-כֶּסֶף וְכֶפֶר זָהָב". מי המלך הזר שעשה זאת?
- ב. מלך מיהודה העניש ממלכה שהוא נלחם נגדה בכך שלקח "עֲטֹרַת-מַלְכֶם מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כֶּפֶר זָהָב, וְאָבֵן יְקָרָה [...] וְשָׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד". מי המלך?

תשובה:

א. פרעה נכה

וַיֹּאסְרֵהוּ פְרֹעֶה נֹכַח בְּרַבְלָה בְּאֶרֶץ חֶמֶת בַּמֶּלֶךְ (מִמְלָךְ) בִּירוּשָׁלַם וַיִּתֵּן-עֹנֶשׂ עַל-הָאָרֶץ מֵאָה כֶּפֶר-כֶּסֶף וְכֶפֶר זָהָב. (מלכים ב' כג 33)

ב. דוד

וַיֹּאסֹף דָּוִד אֶת-כָּל-הָעָם, וַיִּלַּךְ רַבְתָּה; וַיִּלְחַם בָּהּ, וַיִּלְכְּדָהּ. וַיִּקַּח אֶת-עֲטֹרַת-מַלְכֶם מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כֶּפֶר זָהָב, וְאָבֵן יְקָרָה, וַתְּהִי, עַל-רֹאשׁ דָּוִד; וְשָׁלַל הָעִיר הוֹצִיא, הַרְבֵּה מְאֹד. (שמואל ב' יב 29-30)

נושא רביעי: זיכרון

13. אחת הדרכים לשמר אירוע היסטורי היא לכתוב עליו שירה.
- א. איזה אירוע המתואר בשירה מהלל את כוחו של ה': "מי-כמכה באלם ה' מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא"?
- ב. השירה הפותחת במילים: "באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון" מזכירה שחשבון כבשה ארץ חשובה. איזו ארץ נכבשה על ידי חשבון?

תשובה:

א. קריעת ים סוף (בשירת הים).

אז ישיר-משה ובני ישראל את-השירה הזאת לה' ויאמרו: לאמר אשירה לה' כי-גאה גאה סוס ורכבו רמה בים [...] מי-כמכה באלם ה' מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא". (שמות טו 1, 11)

ב. מואב (עם כמוש).

על-כן יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון. כי-אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחון אכלה ער מואב בעלי במות ארנן. אוי-לך מואב אבדת עם-קמוש נתן בניו פליטם ובנתיו בשבית למלך אמרי סיחון. ונירם אבד חשבון עד-דיבן ונשים עד-נפח אשר עד-מידבא. (במדבר כא, 27-29)

14. העלאת זיכרונות מן העבר משמשת ללימוד מוסר השכל.
- א. "פה אל-פה אדבר-בו ומראה ולא בחידת ותמנת ה' יביט". מדוע היה צורך להזכיר תכונות של אדם זה?
- ב. למי הזכיר ה': "וארא אל-אברהם אל-יצחק ואל-יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם"?

תשובה:

א. כדי להמחיש את החומרה שבהטלת דופי בשמו (של משה).

פה אל-פה אדבר-בו ומראה ולא בחידת ותמנת ה' יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה. (במדבר יב 8)

ב. למשה. יתקבל גם: לעם ישראל.

ויאמר ה' אל-משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו. וידבר אלהים אל-משה ויאמר אליו אני ה'. וארא אל-אברהם אל-יצחק ואל-יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם. (שמות ו 1-3)

15. לעתים הדרך לזכור אירועים חשובים היא באמצעות חפץ מוחשי.
א. מה הזכר באמצעות "צנצנת אחת" שהונחה "לפני ה' למשמרת"?
ב. "והיה היום הזה לכם לזכרון וחסגתם אתו חג לה". באילו אמצעים מזכירים יום זה?

תשובה:

- א. מעשה נס המן.
ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם למען יראו את-הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציאי אתכם מארץ מצרים. ויאמר משה אל-אהרן קח צנצנת אחת ותן-שמה מלא-העמר מן והנח אתו לפני ה' למשמרת לדרתיכם.
(שמות טז 32-33)

- ב. באמצעות אכילת מצות. יתקבל גם: באמצעות הקרבת קורבן.
והיה היום הזה לכם לזכרון וחסגתם אתו חג לה' לדרתיכם חקת עולם תחגוהו. שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי כל-אכל חמץ ונקרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד-יום השבעי. (שמות יב 14-15)

16. הקמת מצבות היא דרך לציין ולזכור.
א. למי הוקמה "מצבה על-קברתה"?
ב. יעקב נדר נדר במקום שבו הקים מצבה. מה היה נדרו בנוגע למצבה שהקים?

תשובה:

- א. לרחל
ויצב יעקב מצבה על-קברתה הוא מצבת קברת-רחל עד-היום. ויסע ישראל ויט אהלה מהלאה למגדל-עדר. (בראשית לה 20-21)
- ב. נדרו (של יעקב) היה שהמצבה שהקים תהפוך לבית אלוהים (בבית אל) אם הוא ישוב בשלום לבית אביו (גם תשובה חלקית המעידה על הבנה שתקבל במלואה).

וידר יעקב נדר לאמר אם-יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן-לי לחם לאכל ובגד ללבש. ושבתי בשלום אל-בית אבי והיה ה' לי לאלהים. והאבן הזאת אשר-שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן-לי עשר אעשרנו לך. (בראשית כח 20-22)

החידון המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים

השלב השני

משחק מחשב

מקצועות לימוד

בכל קטגוריה 4 שאלות. יש לענות על כל השאלות בתוך 60 שניות.
כל תשובה נכונה תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.
תשובות נכונות על כל 4 השאלות יזכו את הנבחן/ת ב-20 נקודות.

1. אמנות

שאלה	תשובה	פסוק
1	בימי מלך יהודה זה גלו "כל החרש והמסגר" מיהודה.	וַיֵּצֵא יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ וְעַבְדָּיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בַּשָּׁנָה שְׁמִנֵּה לְמַלְכוֹ: [...] וְהִגְלָה אֶת כָּל יְרוּשָׁלַם וְאֶת כָּל הַשָּׂרִים וְאֶת כָּל גְּבוּרֵי הַחַיִל עֲשֶׂרָה (עֲשָׂרָת) אֲלָפִים גּוֹלָה וְכָל הַחֲרָשׁ וְהַמְסָגֵר לֹא נִשְׁאַר זֹלָת דָּלַת עִם הָאָרֶץ: (מלכים ב כד, 12, 14)
2	האיש מצור שידע לעשות "כל מלאכה בנחשת" ויצר את הכלים ששימשו בבית המקדש.	חירם
3	מי ניחן בכישרון מיוחד ליצירה בחומרים זהב, כסף, נחושת, אבן ועץ?	בצלאל
4	כשאדם אחד לא שב מהקרב, נשים הסבירו את היעדרותו בכך שמצא וחילק "שלל צבעים רקמה". מי האדם?	סיסרא

2. שפות

שאלה	תשובה	פסוק
1	אנשים מסוימים קיבלו מזון אך "לא ידעו מה הוא". כיצד הם כינו מזון זה?	מן
2	אנשי גלעד הצליחו לזהות מי הגיע משבט אפרים על פי הצורה שבה הם ביטאו את האות...	ש / o
3	רבשקה היה שליח מלך אשור לירושלים. אף על פי כן, הוא היטיב לדבר בשפה ה...?	יהודית (יתקבל גם: עברית)
4	פרעה מינה אותו למשנה למלך והוא זכה לכינוי...?	צפנת פענח/ אברך

3. מחול

	שאלה	תשובה	פסוק
1	"וַתֵּצֵאן כָּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתַפִּים וּבְמַחֲלֹת". מה הן חגגו?	את נס קריעת ים סוף ואת טביעת המצרים	וַתֵּקַח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אַחוֹת אֶהֱרֹן אֶת הַתֵּף בְּיָדָהּ וַתֵּצֵאן כָּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתַפִּים וּבְמַחֲלֹת: וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוֹ לֵאמֹר כִּי גָאָה גָאָה סוּס וּרְכָבוֹ רָמָה בַיָּם: (שמות טו, 20-21)
2	יצאה לקראת אביה במחולות, והוא הגיב בקריעת בגדיו	בת יפתח	וַיָּבֹא יַפְתָּח הַמְצַפֶּה אֶל בֵּיתוֹ וְהִנֵּה בָתּוֹ יֹצֵאת לִקְרֹאתוֹ בְּתַפִּים וּבְמַחֲלוֹת וְרַק הִיא יַחֲידָה אֵין לָהּ מִמֶּנּוּ בֵּן אוֹ בַת: וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אַהֵה בְּתִי הַכָּרַע הַכָּרַעַתְנִי וְאֵת הַיִּת בְּעַכְרִי וְאֶנְכִי פְצִיתִי פִּי אֶל ה' וְלֹא אוּכַל לָשׁוּב: (שופטים יא, 34-35)
3	החגיגות שערכו לכבוד פסל זה כללו אוכל, שתייה ומחולות	עגל הזהב	וַיִּשְׁפִּימוּ מִמַּחֲרַת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגְשׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וּשְׂתוֹ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק: [...] וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל הַמַּחֲנֶה וַיֵּרָא אֶת הָעֵגֶל וּמַחֲלֹת וַיַּחֲר אֶף מִשָּׁה וַיִּשְׁלַח מִיָּדוֹ אֶת הַלַּחַת וַיִּשְׂבֵּר אֶתֶם תַּחַת הָהָר: (שמות לב, 6, 19)
4	בנות של איזו עיר חוללו בין הכרמים?	של העיר שילה	וַרְאִיתֶם וְהִנֵּה אִם יֵצְאוּ בָנוֹת שִׁילוֹ לְחֹל בְּמַחֲלוֹת וַיֵּצְאֶתְם מִן הַכְּרָמִים וְחִטְפֹּתֶם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבָּנוֹת שִׁילוֹ וְהִלַּכְתֶּם אַרְצָ בְּנִימָן: (שופטים כא, 21)

4. רפואה

	שאלה	תשובה	פסוק
1	באמצעות מה ריפאו את השחין שבו לקה חזקיהו?	באמצעות דבֶּלֶת תאנים	וַיֹּאמֶר יִשְׁעִיָּהוּ קַחוּ דְבַלַּת תְּאֵנִים וַיִּקְחוּ וַיִּשִּׂימוּ עַל הַשְּׁחִין וַיַּחֲי: (מלכים ב כ, 7)
2	משפחה שלמה לקתה בעקרות מפני שאב המשפחה לקח לו אשת איש. תפילתו של מי הביאה מרפא?	של אברהם	וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת אַבְרָמָה וְאֶת אִשְׁתּוֹ וַאֲמַהֲתִיו וַיִּלְדוּ: כִּי עָצַר עֶצֶר ה' בְּעַד כָּל רַחֵם לְבַיִת אַבְרָמָה עַל דְּבַר שְׂרָה אִשְׁת׃ אַבְרָהָם: (בראשית כ, 17-18)
3	במה חלתה אישה שלמענה התפלל אדם: "אל נא רפא נא לה"?	בצרעת	וְהָעֵנָן סָר מֵעַל הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם מְצַרַעַת כְּשֶׁלֶג וַיִּסֹּן אֶהֱרֹן אֶל מִרְיָם וְהִנֵּה מְצַרַעַת: וַיֹּאמֶר אֶהֱרֹן אֶל מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנָי אֵל נָא תִשֶׁת עֲלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נֹאֲלַנו וְאֲשֶׁר חֲטָאנוּ: אֵל נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֵּאֱכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ: וַיִּצַּעַק מֹשֶׁה אֶל ה' לֵאמֹר אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ: (במדבר יב, 10-13)
4	באיזו עיר היתה מהומת מות בְּכָל הָעִיר [...] כְּבֹדָה מֵאֵד יָד הָאֱלֹהִים שָׁם"?	בעיר גת	וַיִּשְׁלַחוּ וַיֹּאסְפוּ אֶת כָּל סֹרְנֵי פְלִשְׁתִּים אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה נַּעֲשֶׂה לְאַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ גַת יִסֹּב אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסֹּבוּ אֶת אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: [...] וַיִּשְׁלַחוּ וַיֹּאסְפוּ אֶת כָּל סֹרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שְׁלַחוּ אֶת אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב לְמִקְוֹמוֹ וְלֹא יָמִית אֶתִּי וְאֶת עַמִּי כִּי הָיְתָה מְהוּמַת מוֹת בְּכָל הָעִיר כְּבֹדָה מֵאֵד יָד הָאֱלֹהִים שָׁם: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא מָתוּ הֵכּוּ בַעֲפִלִּים (בְּטַחְרִים) וַתַּעַל שׁוֹעֵת הָעִיר הַשָּׁמַיִם: (שמואל א ה, 8, 11-12)

5. חינוך גופני

שאלה	תשובה	פסוק
1 מדוע משה הרים את ידיו "עד בא השמש"?	כדי לנצח את עמלק	וַיָּבֹא עַמְלֵק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְדִּים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה בְּחַר לִנִּי אֲנָשִׁים וְצֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֵק מִחַר אֲנֹכִי נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגְּבֵעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי: וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בְּעַמְלֵק וּמֹשֶׁה אָהָרָן וְחֹזֵר עָלוּ רֹאשׁ הַגְּבֵעָה: וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכֹאשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עַמְלֵק: וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיִּשְׂימוּ תַחְתֵּימוֹ וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאָהָרָן וְחֹזֵר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אָמוּנָה עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ: (שמות יז, 8-12)
2 רץ לפני מרכבתו של מלך, מהר הכרמל ועד עמק יזרעאל	אליהו	וַיְהִי עַד כֹּה וְעַד כֹּה וְהַשְּׁמַיִם הִתְקַדְּרוּ עֲבִים וְרוּחַ וַיְהִי גֶשֶׁם גָּדוֹל וַיִּרְכַּב אַחָב וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֵאלָה: וַיֵּד ה' הִיטָה אֶל אֵלֶיהוּ וַיִּשְׁנֶנּוּ מִתְּנִי וַיִּרֶץ לִפְנֵי אַחָב עַד בְּאֶכָה יִזְרְעֵאלָה: (מלכים א יח, 45-46)
3 נער רץ לאסוף חצים ולא ידע שפעולתו מעבירה מסר לדוד. מה המסר?	שעל דוד לעזוב את בית שאול/ את הארץ. <u>יתקבל גם:</u> ששאול החליט להרוג את דוד	וְאִם כֹּה אָמַר לְעֵלָם הִנֵּה הַחֲצִיִּים מִמֶּךָ וְהִלָּאָה לָךְ כִּי שָׁלַחְךָ ה': [...] וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ רֶץ מִצֵּא נָא אֶת הַחֲצִיִּים אֲשֶׁר אֲנֹכִי מוֹרֶה הַנֶּעֶר רֶץ וְהוּא יָרָה הַחֲצִי לְהַעֲבֵרוֹ: וַיָּבֹא הַנֶּעֶר עַד מְקוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר יָרָה וְהוֹנְתָן וַיִּקְרָא וְהוֹנְתָן אַחֲרָי הַנֶּעֶר וַיֹּאמֶר הֲלוֹא הַחֲצִי מִמֶּךָ וְהִלָּאָה: וַיִּקְרָא וְהוֹנְתָן אַחֲרָי הַנֶּעֶר מִהֲרָה חוֹשֶׁה אֶל תַּעֲמֵד וַיִּלְקֹט נֶעֶר וְהוֹנְתָן אֶת הַחֲצִי (הַחֲצִיִּים) וַיָּבֹא אֶל אֲדֹנָיו: וְהַנֶּעֶר לֹא יָדַע מְאוּמָה אֶךְ וְהוֹנְתָן וְדוּד יָדְעוּ אֶת הַדְּבָר: (שמואל א כ, 22, 36-39)
4 אדם שתואר כ"איש טוב" רץ מהר יותר מ...	הכושי	וְהָיָה מֶה אַרְוֹץ וַיֹּאמֶר לוֹ רוּץ וַיִּרֶץ אַחֲרַימַעַץ דֶּרֶךְ הַכֹּפֶר וַיַּעֲבֵר אֶת הַכּוֹשִׁי: וְדוּד יוֹשֵׁב בֵּין שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים וַיֵּלֶךְ הַצֶּפֶה אֶל גֵּג הַשַּׁעַר אֶל הַחוּמָה וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אִישׁ רֶץ לְבָדוֹ: וַיִּקְרָא הַצֶּפֶה וַיִּגַּד לְמֶלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִם לְבָדוֹ בְּשׁוֹרָה בְּפִיו וַיֵּלֶךְ הַלּוֹךְ וַיִּקְרַב: וַיִּרְא הַצֶּפֶה אִישׁ אַחֵר רֶץ לְבָדוֹ וַיִּקְרָא הַצֶּפֶה אֶל הַשַּׁעַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה אִישׁ רֶץ לְבָדוֹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם זֶה מִבְּשָׂר: וַיֹּאמֶר הַצֶּפֶה אֲנִי רָאָה אֶת מְרוּצַת הַרְאִשׁוֹן כְּמְרִצַת אַחֲרַימַעַץ בֶּן צְדוּק וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ טוֹב זֶה וְאֵל בְּשׁוֹרָה טוֹבָה יָבֹא: (שמואל ב יח, 23-27)

6. משפטים

שאלה	תשובה	פסוק
1	שרה	וַיֹּאמֶר שְׂרַי אֶל אַבְרָם חֲמִסִּי עָלַיךָ אֲנֹכִי נָתַתִּי שְׂפָחָתִי בְּחִיקָךָ וַתֵּרָא כִּי הָרְתָה וְאֶקֶל בְּעֵינַיָהּ יִשְׁפֹט ה' בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: (בראשית טז, 5)
2	יתרו (חותן משה)	וַיֹּאמֶר חֲתָן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה: נָבֵל תִּבְלַגְּמָה אִתָּה גַם הָעַם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי כָבֵד מִמֶּךָ הַדָּבָר לֹא תוֹכֵל עֲשֹׂהוּ לְבַדְּךָ: (שמות יח, 17-18)
3	שלמה	וַיִּשְׁמְעוּ כָל יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר שָׁפֵט הַמֶּלֶךְ וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי חֲכָמָה אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט: (מלכים א ג, 28)
4	שמואל	וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בַּיִת אֵל וְהִגְלִיל וְהִמְצִיפָה וְשָׁפֵט אֶת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה: (שמואל א ז, 16)

7. מוסיקה

שאלה	תשובה	פסוק
1	דוד	וַיַּעַן אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֶן לַיִשִּׁי בֵּית הַלְחָמִי יָדַע נֶגֶן וְגִבּוֹר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנָבוֹן דָּבָר וְאִישׁ תֵּאֵר וְה' עִמּוֹ: וַיִּשְׁלַח שְׂאוֹל מִלְּאֲכִים אֶל יִשִּׁי וַיֹּאמֶר שְׁלַחָה אֵלַי אֶת דָּוִד בְּנֶךְךָ אֲשֶׁר בְּצִאֵן: (שמואל א טז, 18-19)
2	שאל	אַחַר כֵּן תִּבּוֹא גִבְעַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר שֵׁם נְצִבִי פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי כְּבֹאָךְ שֵׁם הָעִיר וּפְגַעַת חָבֵל נְבָאִים יְרִדִים מֵהַבְּמָה וְלִפְנֵיהֶם נָבֵל וְתַף וְחִלִּיל וְכִנּוֹר וְהִמָּה מִתְנַבְּאִים: וְצִלְחָה עָלַיךָ רוּחַ ה' וְהַתְּנַבֵּית עִמָּם וְנִהְפְּכֵת לַאִישׁ אַחֵר: (שמואל א י, 5-6)
3	באירוע של העלאת ארון ה' לעיר דוד (לירושלים)	וַיִּרְכְּבוּ אֶת אַרְוֹן הָאֱלֹהִים אֶל עֵגְלָה חֲדָשָׁה וַיִּשְׂאֵהוּ מִבֵּית אַבִּינֶדָב אֲשֶׁר בְּגִבְעָה וַעֲזָא וְאַחִיו בְּנֵי אַבִּינֶדָב נִהְגִּים אֶת הָעֵגְלָה חֲדָשָׁה: וַיִּשְׂאֵהוּ מִבֵּית אַבִּינֶדָב אֲשֶׁר בְּגִבְעָה עִם אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וְאַחִיו הָלַךְ לִפְנֵי הָאָרוֹן: וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׁחֲקִים לִפְנֵי ה' בְּכָל עֲצֵי בְרוּשִׁים וּבְכַנְרֹת וּבְצִלְצָלִים: (שמואל ב ו, 3-5)
4	לבן	וַיֹּאמֶר לְבָן לַיְעֻקֵּב מֶה עֲשִׂית וַתִּגְנֹב אֶת לְבָבִי וַתִּנְהַג אֶת בְּנֹתַי כְּשִׁבּוֹת חֶרֶב: לָמָּה נִחַבְתָּ לְבָרְךָ וַתִּגְנֹב אֶתִּי וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי וְאַשְׁלַחְךָ בְּשִׁמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתַף וּבְכִנּוֹר: (בראשית לז, 26-27)

8. בישול

	שאלה	תשובה	פסוק
1	כיבד את אורחיו בחמאה, בחלב ובבן בקר	אברהם	וַיִּקַּח חֲמֵאָה וְחֵלֶב וּבֵן בְּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ: (בראשית יח, 8)
2	בחור טוב שקיבל מנת בשר משובחת שנשמרה בשבילו מראש	שאול	וַיֵּרָם הַטֹּבַח אֶת הַשּׁוֹק וְהַעֲלִיָּה וַיִּשֶׂם לַפְּנֵי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנְּשָׂאָר שִׁים לַפְּנִיָּךְ אֲכַל כִּי לְמוֹעֵד שְׂמוֹר לָךְ לֵאמֹר הָעַם קָרָאתִי וַיֹּאכַל שָׁאוּל עִם שְׂמוֹאֵל בַּיּוֹם הַהוּא: (שמואל א ט, 24)
3	איזה מרכיב הוסיפו לנזיד בלתי אכיל כדי לאפשר את אכילתו?	קמח	וַיִּצְקוּ לְאַנְשֵׁים לְאָכֹל וַיְהִי כְּאֹכֶלֶם מִהַנְּזִיד וְהִמָּה צֶעֶקוּ וַיֹּאמְרוּ מִנֵּת בְּסִיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יִכְלוּ לְאָכֹל: וַיֹּאמֶר וַיִּקְחוּ קֶמַח וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַסִּיר וַיֹּאמֶר צֶק לָעַם וַיֹּאכְלוּ וְלֹא הָיָה דְבַר רָע בְּסִיר: (מלכים ב ד, 40-41)
4	מה נתנו לאכול לאיש מצרי שלא אכל לחם ולא שתה מים שלושה ימים ולילות?	דבלה/ צימוקים (יתקבל גם תאנה. אחת מן התשובות תיחשב תשובה נכונה)	וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מִצְרִי בַשָּׂדֶה וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל דָּוִד וַיִּתְּנוּ לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁקֶהוּ מַיִם: וַיִּתְּנוּ לוֹ פֶּלֶח דְּבֵלָה וּשְׁנֵי צִמְקִים וַיֹּאכַל וַתִּשָּׁב רֹחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא אָכַל לֶחֶם וְלֹא שָׁתָה מַיִם שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת: (שמואל א ל, 11-12)

9. פסיכולוגיה

	שאלה	תשובה	פסוק
1	נגינת כינור הצליחה להסיר רוח רעה ששרתה עליו	שאול	וְהָיָה בְּהַיּוֹת רֹחַ אֱלֹהִים אֶל שָׁאוּל וְלָקַח דָּוִד אֶת הַכְּנֹר וַנִּגַּן בְּיָדוֹ וְרוּחַ לְשָׁאוּל וְטוֹב לוֹ וְסָרָה מֵעָלָיו רֹחַ הָרָעָה: (שמואל א טז, 23)
2	מי האישה שהתבקשה שלא לדבר על העוול שנעשה לה ושפניו היא ישבה "שממה"?	תמר	וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אַחִיָּה הָאֲמִינוֹן אַחִיָּךְ הָיָה עִמָּךְ וְעַתָּה אַחֹתִי הַחֲרִישִׁי אַחִיָּךְ הוּא אֵל תְּשִׁיתִי אֶת לִבְךָ לְדַבֵּר הַזֶּה וַתִּשָּׁב תָּמָר וְשִׁמְמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אַחִיָּה: (שמואל ב יג, 20)
3	אדם שהיה קטן בעיני עצמו אבל בעיני אחרים הוא היה: "ראש שבטי ישראל". מיהו?	שאול	וַיֹּאמֶר שְׂמוֹאֵל הֲלוֹא אָם קָטָן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שְׁבֵטִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה וַיִּמְשַׁחךָ ה' לְמֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל: (שמואל א טו, 17)
4	קבוצת אנשים חשו חולשה וחוסר ביטחון עד כי דימו את עצמם לחגבים. מי היו אנשים אלה?	המרגלים	וְשֵׁם רְאִינוּ אֶת הַנְּפִילִים בְּנֵי עֲנָק מִן הַנְּפִלִים וַנְּהִי בְּעֵינֵינוּ כְּחַגְבִּים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם: (במדבר יג, 33)

10. תאטרון

שאלה	תשובה	פסוק
1	אדם הסתיר את זהותו ואת רגשותיו: "וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפֵּק". מפני מי הוא הסתיר את זהותו?	וַיִּמְהַר יוֹסֵף כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל אָחָיו וַיִּבְקֹשׁ לְבָכוֹת וַיָּבֵא הַחֲדָרָה וַיִּבֶךְ שָׁמָּה: וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לֶחֶם: (בראשית מג, 30-31)
2	אדם אחד עטה על עצמו זהות בדויה באמצעות בגדים שלבש, אך קולו העיד על זהותו האמתית. מיהו?	וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל יַעֲקֹב גִּשָׁה נָא וְאַמְשָׁךְ בְּנֵי הָאֵתָה זֶה בְּנֵי עֵשָׂו אִם לֹא: וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל יִצְחָק אָבִיו וַיִּמְשָׁהוּ וַיֹּאמֶר הֲקֵל קוֹל יַעֲקֹב וְהִיָּדִים יָדֵי עֵשָׂו: (בראשית כז, 21-22)
3	מדוע דוד העמיד פני משוגע והזיל ריר על זקנו?	וַיֵּשֶׁם דָּוִד אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּלִבּוֹ וַיֵּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ גֵּת: וַיִּשְׁנוּ אֶת טַעְמוֹ בְּעֵינָיִם וַיִּתְהַלֵּל בַּיָּדַם וַיִּתֵּן עַל דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיִּזְרַד רִירוֹ אֶל זִקְנוֹ: וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל עַבְדָּיו הֲנֵה תִּרְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לְמָה תִּבְיֹאוּ אֹתוֹ אֵלַי: חֲסֹר מִשְׁגָּעִים אָנִי כִּי הִבַּאתֶם אֶת זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלַי הַזֶּה יָבֹא אֶל בֵּיתִי: (שמואל א כא, 13-16)
4	על אנשים שעטו על עצמם זהות בדויה, כאילו שהגיעו מארץ רחוקה, נאמר: "וַיִּלְכוּ וַיִּצְטִירוּ". מה הייתה מטרתם?	וַיֵּשְׁבִי גִבְעוֹן שְׁמֵעוּ אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לִירִיחוֹ וְלָעֵי: וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵמָּה בְּעֶרְמָה וַיִּלְכוּ וַיִּצְטִירוּ וַיִּקְחוּ שְׂקִים בָּלִים לְחַמוּרֵיהֶם וְנֹאדוֹת יַיִן בָּלִים וּמִבְּקָעִים וּמִצְרָרִים: וּנְעָלוֹת בָּלוֹת וּמִטְלָאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׁלֵמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכָל לֶחֶם צִידֵם יָבֵשׁ הָיָה נִקְדָּיִם: וַיִּלְכוּ אֶל יְהוֹשֻׁעַ אֶל הַמַּחֲנֶה הַגָּלְגָל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאַל אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָ רְחוֹקָה בָּאֵנוּ וְעַתָּה כָּרְתוּ לָנוּ בְרִית: (יהושע ט, 3-6)

חידון התנ"ך המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים

השלב השלישי

שלב השאלה הזוהה

מי המורה?

בחלק זה יישאלו המתמודדים שבע שאלות זהות בכתב.
כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-2 נקודות.
תשובות נכונות על כל השאלות יזכו את המתמודד/ת ב-14 נקודות.
הגבלת זמן: למתמודדים יהיו לכל היותר 2 דקות להשיב על השאלות.

מספר שאלה	שאלה	תשובה	פסוק
1	מי "יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט ומשפט?"	אברהם	כי ידעתינו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו: (בראשית יח, 19)
2	"ויקרא באזניהם את כל דברי ספר הברית" - מי הקורא?"	יאשיהו	ויעל המלך בית ה' וכל איש יהודה וכל יושבי ירושלים אתו והכהנים והנביאים וכל העם למקטן ועד גדול ויקרא באזניהם את כל דברי ספר הברית הנמצא בבית ה': (מלכים ב כג, 2)
3	מי לימד את הפלשתים כיצד יש לנהוג בארון ה'?	הכהנים והקוסמים אחד מהשניים (יתקבל)	ויקראו פלשתים לכהנים ולקוסמים לאמר מה נעשה לארון ה' הודענו במה נשלחנו למקומו: (שמואל א ו, 2)
4	"ויהי מורה אתם איך ייראו את ה" - מי המורה?"	אחד מהכהנים שהגלו משומרון	ויבא אחד מהכהנים אשר הגלו משומרון וישב בבית אל ויהי מורה אתם איך ייראו את ה': (מלכים ב יז, 28)
5	מי נשלח ליוסף "להורת לפניו גשנה"?	יהודה	ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן: (בראשית מו, 28)
6	מי העיד על עצמו "והוריתי אתכם בדרך הטובה והישרה"?	שמואל	גם אנכי חלילה לי מחטא לה' מחדל להתפלל בעדכם והוריתי אתכם בדרך הטובה והישרה: (שמואל א יב, 23)
7	"מלמד ידי למלחמה" - מי המלמד?	האל	מלמד ידי למלחמה ונחת קשת נחושה זרעתי: (שמואל ב כב, 35)